

ОПТИМІЗАЦІЯ ГРОШОВИХ ПОТОКІВ ПІДПРИЄМСТВА

Резніченко В.С., здоб. ОС «магістр»
Науковий керівник – канд. екон. наук, доц. **О.В. Горюх**
Державний біотехнологічний університет

У наш час, в економіці України виникає проблема погіршення фінансового стану більшості підприємств та нестабільності їх функціонування. Проблема дефіциту грошових коштів, обмежена поточна та інвестиційна діяльність призводять до незбалансованості грошових потоків, надмірної тривалості фінансових циклів, обмеженості використання фінансових інструментів і технологій. Внаслідок чого підприємства масово залучають та використовують позикові кошти.

За таких умов особливої уваги потребує процес, що оптимізував би грошові потоки на підприємстві, та мав би спрямування на підвищення їх ефективності у майбутньому періоді. Цим процесом на підприємстві виступає оптимізація, за її допомогою виявляються та реалізуються резерви, що допомагають мінімізувати залежність підприємства від залучення грошових коштів із зовнішніх джерел; забезпечують баланс між обсягами грошових потоків, та їх періодом у часі; забезпечують тісний взаємозв'язок між всіма видами грошових потоків від господарської діяльності підприємства; підвищують обсяг та якість надходження чистого грошового потоку.

За допомогою вивчення внутрішніх і зовнішніх факторів, встановлюється їх вплив на обсяг та характер формування грошових потоків у часі. Зовнішніми факторами є: кон'юнктура товарного та фінансового ринків; система оподаткування; умови кредитування постачальників та покупців; система розрахункових відносин з контрагентами; доступність видів кредитування; можливість отримання безповоротного фінансування. Внутрішніми факторами є: життєвий цикл продукції; тривалість операційного циклу; сезонність виробництва; амортизаційна політика; відсутність ринків збуту; брак джерел довготермінового фінансування капіталовкладень; управлінські здібності персоналу тощо [1].

Аналіз інформації в процесі оптимізації займає вагомe значення, він є не лише основою для обґрунтування та вибору певного напрямку оптимізації, але й може виступати індикатором задовільності стану об'єкта оптимізації. У процесі оптимізації грошових потоків важливу роль також має і оцінка отриманих результатів вибору, її можна розглядати і в якості кінцевого індикатора, який здатен надавати інформацію про досягнення мети оптимізації.

В основу оптимізації полягає забезпечення збалансованості об'єму додатного та від'ємного грошових потоків, які мають вплив на результат господарської діяльності та можуть мати прояв, як у вигляді дефіцитного, так у вигляді і надлишкового грошового потоку [2].

Заходи, що використовуються у короткостроковому періоді по підвищенню рівня абсолютної платоспроможності підприємства, у майбутньому можуть привести до утворення дефіциту грошових потоків, а отже щоб збалансувати дефіцитний грошовий потік в довгостроковому періоді, потрібно розробляти наступні заходи: випуск додаткових акцій підприємства; додатковий випуск облігаційної позики; пошук стратегічних інвесторів; використання довгострокового кредитування; частковий продаж фінансових вкладень, які є довгостроковими; основні засоби, що не використовуються, мають бути здані в оренду або продані.

При оптимізації грошових потоків важливу увагу приділяють їх збалансованості у часі. Для виконання цього завдання використовують два методи – вирівнювання і синхронізація.

Вирівнювання – дозволяє в деякій мірі зрівняти сезонність виробничого циклу, та паралельно оптимізувати середні залишки коштів і підвищити рівень абсолютної ліквідності. Синхронізація грошових потоків допомагає забезпечити мінімальне розходження між додатним та від'ємним грошовим потоком.

Наслідками максимізації чистого грошового потоку підприємства є підвищення рівня його самофінансування та зниження його залежності від зовнішніх джерел.

Відображення результатів оптимізації грошових потоків підприємства має прояв у системі планів по формуванню та використанню коштів у майбутньому періоді.

Від якості та ефективності управління грошовими потоками залежить не тільки стійкість підприємства в конкретний період часу, але і здатність до подальшого розвитку, досягнення фінансового успіху на довгу перспективу.

Інформаційні джерела

1. Харченко В. А. Система управління грошовими потоками підприємства. Вісник економічної науки України, 2021. № 1. С. 161-165
2. Крупка М.І. Фінанси в трансформаційній економіці України: навч. посібник / за ред.. М.І. Крупки. Львів: Видав. центр ЛНУ ім. І. Франка, 2017. 614с.